

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1-2 ในโรงเรียนศรีดังวาลย์ ปีการศึกษา 2523 ไม่จำกัดเพศ ซึ่งคัดเลือกจากนักเรียนที่โคกะแนนรวมท่าในทีเอสซีเอส ทางกายและสังคม และแบบวัดเอคี่ จำนวน 16 คน และทำการสุ่มควยการจับฉลาก จากกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมจำนวนกลุ่มละ 8 คน แต่เนื่องจากนักเรียนที่นำมาใช้ในการ ดำเนินการวิจัยมีจำนวนเพียง 19 คน จึงไม่สามารถคัดเลือกผู้ที่มีคะแนนรวมในแบบวัด อักมันท์ศนค่าได้ ผู้วิจัยจึงทำการสุ่มจากนักเรียน 19 คน จากกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมี 2 ฉบับดังนี้คือ

1. แบบวัดเอคี่¹ เป็นแบบวัดที่ลินโคสกี ได้พัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดพื้นฐานของ เคมโบ, ลีวิตัน และไรท์ (Dembo, Leviton and Wright) ไรท์ได้สรุปขบวนการ ของการยอมรับความพิการว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงค่านิยม ผู้ที่ยอมรับความพิการจะมีลักษณะ ค่านิยมดังนี้คือ

---

¹ Donald C. Linkowski, "A Scale to Measure Acceptance of Disability," Rehabilitation Counseling Bulletin, (1971) pp. 141-152

1.1 การขยายขอบเขตของค่านิยม (Enlargement of Scope of Values) เป็นขอบเขตซึ่งบุคคลสามารถที่จะมองเห็นค่านิยมต่าง ๆ นอกเหนือไปจากค่านิยมที่นำไปสู่ความขัดแย้งกับความพิการ ตัวอย่างเช่น ประโยคที่ว่ายังมีอีกหลายสิ่งหลายอย่างที่คนพิการอย่างฉันสามารถทำได้ (ไม่เห็นควยแสดงวายอมรับความพิการ)

1.2 ความสำคัญของร่างกายเป็นอันดับรอง (Subordination of Physique) ขอบเขตซึ่งบุคคลสามารถลดความสำคัญในความสามารถทางร่างกายและรูปร่างลักษณะภายนอก ซึ่งขัดแย้งกับสภาพความพิการของเขา ตัวอย่างเช่น ประโยคที่ว่าความพิการของฉัน กระทบกระเทือนชีวิตฉันในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ฉันวิตกกังวลมากที่สุด (ไม่เห็นควยแสดงวายอมรับความพิการ)

1.3 ยับยั้งผลต่าง ๆ ที่มีต่อความพิการ (Containment of Disability Effects) ขอบเขตซึ่งบุคคลไม่ขยายความพิการของเขาออกไป นอกเหนือจากความบกพร่องทางร่างกายจริง ๆ ของเขาไปยังด้านอื่น ๆ ที่มีความสามารถในตัวเขา ตัวอย่างเช่น ประโยคที่ว่าเกือบทุก ๆ อย่างในชีวิตฉันต้องมีคนไปหมด ทั้งนี้เนื่องมาจากความพิการของฉัน (ไม่เห็นควยแสดงวายอมรับความพิการ)

1.4 การเปลี่ยนจากค่านิยมเปรียบเทียบไปยังค่านิยมส่วนตัว (Transformation from Comparative values to Asset Values) ขอบเขตซึ่งบุคคลไม่เปรียบเทียบตัวเขากับบุคคลอื่นในรูปของขีดจำกัด และขอบกพร่อง แต่เน้นที่คุณสมบัติและความสามารถส่วนตัว ตัวอย่างเช่น ประโยคที่ว่าแม้ว่าการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายของฉันกำลังก้าวหน้านั้นก็ไม่มีค่าต่อชีวิตฉัน เพราะฉันไม่อาจมีร่างกายเช่นคนปกติได้ (ไม่เห็นควยแสดงวายอมรับความพิการ)

ลักษณะค่านิยมเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงค่านิยมทางค่านิจใจ และเป็นส่วนที่สำคัญ
ส่วนหนึ่งของอัตมโนทัศน์¹

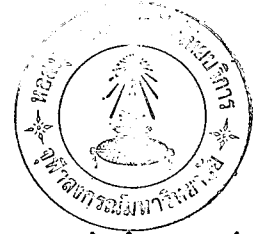
การสร้างแบบวัดเอคซีของดินโคสกี² เพื่อจะนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่พิการโดย
ตรง แบบวัดเป็นมาตราแบบลิเคิร์ต (Likert - type Scale) 6 มาตรา ของการ
เห็นควยหรือไม่เห็นควย ขอตาง ๆ ในแบบสำรวจการรายงานควยตนเองได้ถูกประเมิน
โดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับปริญญาเอกทางการปรึกษาเชิงจิตวิทยาฟื้นฟูสมรรถภาพ
(rehabilitation counseling)² ท่าน ขอที่ถูกต้องคือการไขว่คว้าหาความหมายหรือ
ไม่ใช่จุดสำคัญของทฤษฎี จะนำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงหรือตัดทิ้ง การวัดความตรงตาม
เนื้อหาของขอตาง ๆ โดยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ขอตาง ๆ จะเรียงลำดับควยการสุ่ม
ในการพัฒนาขอตาง ๆ เนื่องจากค่านิยมแต่ละค่าน ไม่สามารถแยกจากกันได้อย่างอิสระ
แต่ละลักษณะมีมิติที่รวมกันอยู่ในการยอมรับความพิการ ดังนั้นขอตาง ๆ ในแบบวัดที่สร้างขึ้น
จึงมีการควยเกี่ยวของของค่านิยมค่านหนึ่งไปยังอีกค่านหนึ่ง

เชื่อมั่นใจวปลายค่านหนึ่งของ 6 มาตรา หมายถึงผู้ยอมรับความพิการ ปลาย
อีกค่านหนึ่งหมายถึงผู้ไม่ยอมรับความพิการ จึงได้นำเอาแบบวัดที่สร้างขึ้นไปให้นักศึกษา

¹ Donald C. Linkowski and Marilyn A. Dunn, "Self - Concept
and Acceptance of Disability," Rehabilitation Counseling Bulletin,
September, 1974): 31.

² Donald C. Linkowski, "A Scale to Measure Acceptance of
Disability," Rehabilitation Counseling Bulletin.

ปริญญาโทการปรึกษาเชิงจิตวิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพ 4 คน ซึ่งคุ้นเคยกับทฤษฎีของ
เคมโบ ลีวิตัน และไรท์ ประเมินข้อความแต่ละข้อ เป็นการประเมินการใช้แบบวัดโดย
สมมติว่าเป็นบุคคลพิการที่ยอมรับความพิการ ให้นักศึกษาแต่ละคนทำแบบวัดนี้ครั้งที่ 2
โดยสมมติว่าเป็นผู้ไม่ยอมรับสมมติฐานของความพิการ จากวิธีดังกล่าวข้อความต่าง ๆ
ไม่แสดงว่ามีความสอดคล้องทั้งสองขั้ว จึงปรับปรุงแก้ไขพัฒนาแบบวัดเอคิจนเหลือเพียง
50 ข้อในครั้งสุดท้าย

ความเที่ยงชนิดแบ่งครึ่ง (Split - Half Reliability)

ลินโคลสกี นำแบบวัดเอคิไปใช้กับผู้นับคำปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่อยู่ในระหว่าง
การประเมินคานอาชีฟใน คัมบลิวคัมบลิวอาร์ซี (WWRC: Woodrow Wilson Rehabilitation
Center) ในเวอร์จิเนีย (Virginia) เป็นชาย 24 คน หญิง 19 คน อายุ
ระหว่าง 16-55 ปี มีคุณสมบัติดังนี้คือ มีความพิการทางร่างกาย ระดับของการอ่านตั้ง
แคเกรด 6 ขึ้นไปโดยประเมินจากแบบทดสอบวอยด์ เรนจ์ เอชีฟเมนต์ (Wide Range
Achievement Test) และอยู่ในระหว่างการประเมินคานอาชีฟ และขึ้นวางแผนการ
ฟื้นฟูสมรรถภาพมากกว่ากำลังรับการรักษาและฝึกฝนคานอาชีฟ การใช้เกณฑ์ดังกล่าวเพื่อ
มั่นใจว่ากลุ่มตัวอย่างเหมาะสมกับถ้อยคำแบบสำรวจการรายงานด้วยตนเอง และให้ผล
ช่วงกว้างของคะแนนในการหาความเที่ยงของแบบวัด ความเที่ยงของความสอดคล้องภายใน
ของแบบวัดเอคิมีค่าสหสัมพันธ์ชนิดแบ่งครึ่ง (ซอกู - ซอกี) = .86 และเมื่อใช้สูตร
สเปียร์แมนบราวน์โพรเฟซี (Spearman - Brown Prophecy) ประมาณค่าความ
เที่ยง = .93

การวิเคราะห์องค์ประกอบ

นำคะแนนแบบวัดเอคิที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างคัมบลิว คัมบลิวอาร์ซี และคะแนน
แบบวัดเอคิจากกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ เออร์บานา (University of
Illinois, Urbana) ซึ่งเป็นนักศึกษาที่พิการมาวิเคราะห์องค์ประกอบ การแยก

วิเคราะห์องค์ประกอบกลุ่มตัวอย่างทั้งสองแห่งพบว่า ข้อต่าง ๆ มีสหสัมพันธ์สูงปานกลาง จาก .17 ถึง .78 กับองค์ประกอบการยอมรับความพิการ จึงสรุปว่าข้อต่าง ๆ ในแบบวัดเอคี้มีความสัมพันธ์กันในการแสดงถึงมิติของการยอมรับความพิการ

เมื่อนำกลุ่มตัวอย่างทั้งสองมาทดสอบที (t - test) กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ มีคะแนนแบบวัดเอคี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างของคัมเบิลด์กับบิลวอร์ชี่ อย่างมีนัยสำคัญที่ .001 เนื่องจากโคคาตหวังว่านักศึกษาพิการ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ของ ความดำริ่ใจในชีวิต ซึ่งสัมพันธ์กับความพิการ ของเขามากกว่าผู้อยู่ในขั้นเริ่มต้นการ ดำรงชีวิตที่พบสมรรถภาพด้านอาชีพ ดังนั้น นักศึกษาพิการ จะยอมรับความพิการ ของตนเองมากกว่าเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระหว่างการประเมินด้านอาชีพ จากการศึกษาเกี่ยวกับเหตุผลในการคาดหวังนี้ควยการสังเกตโคสนับสนุนความตรงตามโครงสร้าง ทฤษฎีของแบบวัดเอคี้ นอกจากนี้ยังแสดงถึงอำนาจจำแนกของแบบวัดควย

เมื่อนำแบบวัดเอคี้ ไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับแบบวัดเอคี้ทีพี (ATDP : Attitudes Toward Disabled Person Scale) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย ยูเคอร์ บล็อก และแคมเพล (Yuker, Block and Campbel, 1960) แบบวัดเอคี้ทีพีเป็นแบบวัดที่ใช้ประเมินทัศนคติของบุคคลที่พิการ และที่ไม่พิการ ที่มีต่อความพิการทางร่างกาย โดยมีหลักการวัดทัศนคติทางลบจะเชื่อมโยงกับระดับซึ่งบุคคลพิการถูกมองและได้รับการปฏิบัติ เหมือนกับว่าเป็นบุคคลที่แตกต่างไปจากบุคคลที่ไม่พิการ เมื่อนำไปใช้กับบุคคลพิการ หมายถึงทัศนคติของคนพิการที่มีต่อตนเองและการอยู่อย่างพิการ แม้ว่าพื้นฐานเหตุผลทฤษฎี จะแตกต่างไปจากแบบวัดเอคี้ แต่ก็เพียงพอเพื่อแสดงความตรงของแบบวัดเอคี้ เมื่อนำแบบวัดเอคี้ทีพีไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 46 คน ในคัมเบิลด์กับบิลวอร์ชี่ทันทีหลังจากการทำแบบวัดเอคี้ ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างแบบวัดทั้งสอง = .81 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .001 ค่าที = 8.2 ชั้นแห่งความเป็นอิสระ = 44 ดังนั้นในการประเมินการยอมรับความพิการ ของผู้มีความพิการทางร่างกาย จึงมีความสัมพันธ์ของเนื้อหาระหว่างแบบวัดทั้งสอง

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดเอคินีมาแปลเป็นภาษาไทย และหาความตรงในการแปลโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ผู้วิจัยนำแบบวัดเอคินีไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนในโรงเรียนศรีสังวาลย์จำนวน 20 คน ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในกลุ่มตัวอย่าง = .85 โดยสูตรของครอนบาคซ์ (Cronbach)

ลักษณะของแบบวัดประกอบด้วยประโยคบรรยายเกี่ยวกับตนเองตามการสรุปของไรท์ทั้ง 4 ลักษณะ ผู้ตอบจะประเมินตนเองตามความคิดเห็นของตน ตามลักษณะที่บรรยายไว้ในแต่ละข้อ คำตอบมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า ผู้ตอบจะต้องเลือกคำตอบ 1 คำตอบ จาก 6 คำตอบในแต่ละข้อ โดยวงกลมล้อมรอบตัวเลขที่เลือกในกระดาษคำตอบที่ผู้วิจัยจัดให้

การให้คะแนนในข้อ 1, 4, 7, 10, 12, 13, 14, 16, 21, 24, 30, 34, 42, 48 และ 50 ให้คะแนนดังนี้

ไม่เห็นควยอย่างมาก	ให้คะแนน	1
ไม่เห็นควยปานกลาง	"	2
ไม่เห็นควยบ้างเล็กน้อย	"	3
เห็นควยบ้างเล็กน้อย	"	4
เห็นควยปานกลาง	"	5
เห็นควยอย่างมาก	"	6

ส่วนในข้ออื่น ๆ ที่เหลือให้คะแนนดังนี้

ไม่เห็นควยอย่างมาก	ให้คะแนน	6
ไม่เห็นควยปานกลาง	"	5
ไม่เห็นควยบ้างเล็กน้อย	"	4
เห็นควยบ้างเล็กน้อย	"	3
เห็นควยปานกลาง	"	2
เห็นควยอย่างมาก	"	1

2. ทีเอสซีเอส เป็นแบบวัดซึ่งแปลและดัดแปลงเป็นภาษาไทย โดยอ่ำไพ ศิริพิพัฒน์ ทีเอสซีเอส เป็นแบบวัดอ้อมโนทัศน์ของวิลเลียม เฮช พิตส์¹ ซึ่งใช้วัดอ้อมโนทัศน์ของเด็กอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป มี 2 แบบ คือ แบบซึ่งใช้สำหรับการปรึกษาเชิงจิตวิทยา (Counseling Form) ใช้วัดเด็กปกติ และแบบที่ใช้สำหรับคลินิกและการวิจัย (Clinical and Research Form) ผู้วิจัยได้ใช้แบบการปรึกษาเชิงจิตวิทยา เฉพาะอ้อมโนทัศน์ทางด้านร่างกายและทางด้านสังคมในองค์ประกอบที่ 2 ทีเอสซีเอสแบบการปรึกษาเชิงจิตวิทยา แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ

องค์ประกอบที่ 1 คะแนนการวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง (The Self Criticism Score - SC) ประกอบด้วยประโยคบรรยายเกี่ยวกับตนเองในด้านลบทั้งสิ้น ซึ่งคนส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นจริงสำหรับตนเอง

องค์ประกอบที่ 2 คะแนนในทางบวก (The Positive Score - P) ประกอบด้วยประโยคบรรยายเกี่ยวกับตนเองในด้านบวกและด้านลบ ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้มีอ้อมโนทัศน์ในด้านบวก ผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่ามีอ้อมโนทัศน์ในด้านลบ คะแนนในทางบวกแยกออกเป็น 9 องค์ประกอบย่อยคือ

คะแนนทั้งหมด (Total P Score) เป็นคะแนนรวมของคะแนนที่ ซึ่งแสดงให้เห็นอ้อมโนทัศน์โดยรวม

¹วิลเลียม เฮช พิตส์, อ่างในจักรกฤษณ์ สาราณใจ "การเปลี่ยนแปลงอ้อมโนทัศน์ของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครูลำปาง," วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัย การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 22-26.

คะแนนที่แถวที่ 1 (Row 1 - P Score) คืออัตมโนทัศน์ใน
ด้านความเป็นเอกลักษณ์ (Identity)

คะแนนที่แถวที่ 2 (Row 2 - P Score) คืออัตมโนทัศน์ใน
ด้านความพึงพอใจในตนเอง (Self Satisfaction)

คะแนนที่แถวที่ 3 (Row 3 - P Score) คืออัตมโนทัศน์ใน
ด้านพฤติกรรมที่แสดงออก (Behavior)

คะแนนที่สัณภูมิ เอ (Column A - P Score) คืออัตมโนทัศน์
ด้านร่างกาย (Physical Self)

คะแนนที่สัณภูมิ บี (Column B - P Score) คืออัตมโนทัศน์ใน
ด้านศีลธรรมจรรยา (Moral - Ethical Self)

คะแนนที่สัณภูมิ ซี (Column C - P Score) คืออัตมโนทัศน์ใน
ด้านส่วนตัว (Personal Self)

คะแนนที่สัณภูมิ ดี (Column D - P Score) คืออัตมโนทัศน์ใน
ด้านครอบครัว (Family Self)

คะแนนที่สัณภูมิ อี (Column E - P Score) คืออัตมโนทัศน์ใน
ด้านสังคม (Social Self)

องค์ประกอบที่ 3 คะแนนความแปรปรวน (The Variability Score - V)
เป็นองค์ประกอบที่แสดงให้เห็นถึงความผสมผสานของอัตมโนทัศน์ของบุคคล

องค์ประกอบที่ 4 คะแนนการแจกแจง (The Distribution Score-D)
เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงความมั่นใจในการที่บุคคลมองตนเอง

การรวบรวมข้อต่าง ๆ ในที่เอสซีเอส ได้จากการสำรวจวรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับ
อัตมโนทัศน์ และจากการวิเคราะห์การรายงานด้วยตนเองของคนไข้ โดยมีนักจิตวิทยา

คลินิก 7 ท่านเป็นผู้เลือกขอตาง ๆ และจัดประเภทขอความแต่ละขอ เพื่อใหขอตาง ๆ อยู่ในคาที่เหมาะสมกับโครงสร้างที่ได้ให้คำจำกัดความไว้

ความเที่ยงของทีเอสซีเอส โดยวิธีทดสอบซ้ำในองค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบย่อยคะแนนทั้งหมดมีความเที่ยง = .92 ส่วนขององค์ประกอบย่อยคานอื่น ๆ ความเที่ยงอยู่ระหว่าง .70 ถึง .90¹

คะแนนคานตาง ๆ มีค่าสหสัมพันธ์สูงกับแบบวัดอื่น ๆ ที่ทำหน้าที่วัดบุคลิกภาพ คานคะแนนทั้งหมด มีค่าสหสัมพันธ์กับแบบวัดเทเลอร์แอนเจตี้ (Taylor Anxiety Scale) = -.70 สหสัมพันธ์กับคอร์เนลล์เมดิคอลอินเด็กซ์ (Cornell Medical Index) และแบบสำรวจอื่น ๆ ที่ไม่สามารถตีพิมพ์ได้ .50 ถึง .70 สหสัมพันธ์กับแบบวัดเอ็มเอ็มพีไอ (MMPI) คานตาง ๆ .50 และ .60²

ทีเอสซีเอสภาษาไทยฉบับแปลและดัดแปลงโดย อำไพ ศิริพิพัฒน์ ผู้ดัดแปลง ได้ใช้ผู้แปลที่มีความเชี่ยวชาญทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ แปลขอตาง ๆ ในแบบวัด

¹ John Robinson and Phillip R. Shaver, Measures of Social Psychological Attitudes, (Michigan: Institute for Social Research, 1973), p.68.

² Peter M. Bentler, "Tennessee Self Concept Scale," in The Seventh Mental Measurements Yearbook, cited by Oscar K. Buros, (New Jersey: The Gryphon Press, 1974), p.366.

³ อำไพ ศิริพิพัฒน์ "A Comparison of Self - Concepts of Thai and American High School Students," (Unpublished Doctoral Dissertation, University of Oklahoma, Norman, 1972), p.25, อ้างในจักรกฤษณ์ สาราณใจ "การเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์ของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครูลำปาง," หน้า 26-27.

แล้วนำฉบับที่แปลมาทดลองใช้กับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้งชายและหญิง จำนวน 89 คน ทหาความเที่ยงของแบบวัดโดยวิธีทดสอบซ้ำ ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงทางคานาร่างกาย = .80 ทางคานาสังคม = .82 การหาความตรงของแบบวัด ผู้คิดแปลงได้สร้างแบบวัดที่สอดคล้องเกี่ยวกับตนเองตามวิธีของเทอร์สโตน (Thurstone) เพื่อเป็นเกณฑ์จำนวน 24 ข้อ ให้นักเรียนกลุ่มเดิมทำ นำคะแนนที่ได้มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับคะแนนที่ได้จากแบบวัดอ้อมโน้ตที่ผู้คิดแปลงมาในแต่ละคาน ค่าสัมประสิทธิ์ความตรงตามสภาพของอ้อมโน้ตที่สนทางคานาร่างกาย = .49 ทางคานาสังคม = .44

ก่อนนำที่เอสซีเอสฉบับภาษาไทยมาใช้ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนในโรงเรียนศรีสังวาลย์ จำนวน 20 คน ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในกลุ่มตัวอย่าง โดยสูตรของครอนบาคซ์มีดังนี้คือ อ้อมโน้ตที่สนทางคานาร่างกาย = .76 อ้อมโน้ตที่สนทางคานาสังคม = .78

ลักษณะแบบวัดประกอบด้วยประโยคบรรยายเกี่ยวกับตนเองในคานต่าง ๆ 100 ข้อ ทั้งในคานบวกและคานลบ ผู้ตอบประเมินตนเองตามความคิดเห็นของตนตามลักษณะที่บรรยายไว้ในแต่ละข้อ ลักษณะค่าตอบเป็นแบบประเมินค่า 5 ค่า คือ

- 1 หมายถึง นึกทั้งหมด ข้อความในประโยคไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบเลย
- 2 หมายถึง นึกเป็นส่วนมาก ข้อความในประโยคตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบเพียงเล็กน้อย
- 3 หมายถึง นึกบ้างถูกบ้าง ข้อความในประโยคตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบเพียงครึ่งหนึ่ง
- 4 หมายถึง ถูกเป็นส่วนมาก ข้อความในประโยคตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบเป็นส่วนมาก

5 หมายถึง ถูกทั้งหมด ขอความในประโยคตรงกับสภาพความเป็นจริงของ
ผู้ตอบมากที่สุด

ผู้ตอบเลือกคำตอบ 1 คำตอบจาก 5 คำตอบ ในแต่ละข้อโดยวงกลมล้อมรอบ
ตัวเลขที่เลือกในกระดาษคำตอบที่ผู้วิจัยจัดให้

การให้คะแนนในข้อที่บรรยายเกี่ยวกับตนเองในคานบวก ถ้าเลือก 1 ได้ 1
คะแนน เลือก 2 ได้ 2 คะแนน เลือก 3 ได้ 3 คะแนน เลือก 4 ได้ 4 คะแนน และ
เลือก 5 ได้ 5 คะแนน ส่วนข้อที่บรรยายเกี่ยวกับตนเองในคานลบ เลือก 1 ได้ 5 คะแนน
เลือก 2 ได้ 4 คะแนน เลือก 3 ได้ 3 คะแนน เลือก 4 ได้ 2 คะแนน เลือก 5 ได้
1 คะแนน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เทปบันทึกเสียง เพื่อใช้บันทึกการประชุมกลุ่ม
2. แบบประเมินผลลักษณะปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นและวิจารณ์ได้อย่างเสรี เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ หัวข้อที่วิจารณ์มีดังนี้
  - 2.1 ลักษณะผู้นำกลุ่ม
  - 2.2 ลักษณะแบบฝึกหัด
  - 2.3 เวลาและสถานที่
  - 2.4 ข้อคิดและประโยชน์ในแง่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
  - 2.5 ข้อเสนอแนะ

การดำเนินกิจกรรมสัมมนา

ในการนำกลุ่มสัมมนา

1. ผู้นำกลุ่มจะเป็นผู้มีบทบาทในการนำน้อยที่สุด
2. แบบฝึกหัดที่ใช้ในกลุ่ม เป็นแบบฝึกหัดที่ผู้นำกลุ่มพิจารณาว่าเหมาะสมกับเหตุการณ์ที่ช่วยให้สมาชิกเรียนรู้ที่จะใช้ประโยชน์จากการเข้าร่วมในกลุ่ม

สถานที่สำหรับประชุมกลุ่ม

ห้องเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 โรงเรียนศรีสังวาลย์ ปากเกร็ด นนทบุรี

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการประชุมกลุ่ม 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบวัดเอคิ และที่เอสซีเอส
2. สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยการจับฉลาก เขากดทดลอง และกลุ่มควบคุม
3. เปิดการประชุมกลุ่ม ผู้นำกลุ่มชี้แจงวิธีการและข้อกำหนดต่าง ๆ ให้สมาชิกทราบ
4. การดำเนินการกลุ่มสัมมนา ดำเนินการประชุมกลุ่มสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1½ ชั่วโมง ทุกวันพุธและวันศุกร์ เวลา 10.00-11.30 น. จำนวน 8 ครั้ง แต่ละครั้งของการประชุมกลุ่ม เริ่มจากการสื่อสารด้วยแบบฝึกหัด มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็น เมื่อสิ้นสุดการประชุมกลุ่มในแต่ละครั้ง ผู้นำกลุ่มสรุปสิ่งที่ได้จากกลุ่ม

ลักษณะแบบฝึกหัดต่าง ๆ มีดังนี้

ชื่อแบบฝึกหัด	กิจกรรม	วัตถุประสงค์
1. 20 คำถาม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้สมาชิกเขียนชื่อตนเองในกระดาษ 20 ใบ 2. ให้สมาชิกแลกเปลี่ยนกระดาษกันพร้อมทั้งถามคำถามและจดคำตอบลงในกระดาษที่แลกเปลี่ยน 3. ให้สมาชิกอ่านในกระดาษว่ารู้จักเพื่อนในคานาใดบ้าง 	เพื่อสร้างความคุ้นเคยและบรรยากาศที่เป็นกันเอง
2. การเปิดเผยตนเอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้เขียนลักษณะที่ตนเองอยากให้เป็นรู้จักไว้นอกถาด เขียนลักษณะตนเองที่ไม่ต้องการให้ใครรู้จักไว้ในถาด 2. ให้คนอื่น ๆ เขียนลักษณะเพื่อนที่ตนรู้จักในแต่ละคน 3. ให้สมาชิกอ่านลักษณะของคนทั้งภายนอกและภายในถาดรวมทั้งลักษณะของคนที่เป็นเพื่อนรู้จัก 	เพื่อแสดงคุณลักษณะของตนเองทั้งภายนอกและภายในเป็นการเปิดเผยตนเอง
3. วาดภาพคนไม่	ผู้นำกลุ่มบอกสมาชิกในกลุ่มให้วาดภาพคนไม่ตามลักษณะที่ผู้นำกลุ่มบอก	เพื่อให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. ปั้นรูปปั้น	ให้สมาชิกจับคู่ คนหนึ่งเป็นช่างปั้น อีกคนเป็นรูปปั้น ขณะปั้นไม่มีการสื่อสารด้วยคำพูด	เพื่อแสดงให้เห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างไม่เป็นอย่างที่ต้องการเสมอไป

ชื่อแมงฝึกหัด	กิจกรรม	วัตถุประสงค์
5. ความปรารถนา 3 อย่าง	ให้สมาชิกแต่ละคนบอกความ ปรารถนาของตนมา 3 อย่าง	เพื่อศึกษาคานิยมของ แต่ละคน
6. ระคนตมอง	ให้สมาชิกบอกสิ่งที่กลัว 3 อย่าง แล้วช่วยกันแก้ปัญหา ในสิ่งที่กลัว	ให้สมาชิกช่วยกันแก้ ปัญหา
7. ปกติเดินเป็นคู่	ให้สมาชิกจับคู่ คนหนึ่งเอา ผ้าผูกตา อีกคนหนึ่งพาเดินไป รอบ ๆ และให้สัมผัสสิ่งต่าง ๆ	เพื่อสร้างความไว วางใจ
8. บอกสิ่งประทับใจ	ให้สมาชิกทุกคนบอกสิ่งที่คน เห็นว่าเป็นคุณลักษณะที่ดีในตัว เพื่อน	เพื่อให้รู้ดีว่าตนเอง นั้นมีคุณค่า

5. เมื่อสิ้นสุดการประชุมกลุ่ม ผู้นำกลุ่มให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดเดิมซ้ำอีกครั้ง และประเมินผลการ เข้ากลุ่มสัมผัสใจในแบบประเมินผลลักษณะปลายเปิด

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำคะแนนจากแบบวัดก่อนและหลังการ เข้ากลุ่ม และหลังการ เข้ากลุ่ม มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยแยกวิเคราะห์คะแนนก่อนและหลังการ เข้ากลุ่ม ร่างกาย สังคม และจิตใจ แต่ละด้านวิเคราะห์ตามลำดับขั้นดังนี้

- 1.1 คำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของอัตราโน้ตที่แต่ละคาบก่อนการเข้ากลุ่ม และหลังการเข้ากลุ่มของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
  - 1.2 คำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของอัตราโน้ตที่แต่ละคาบก่อนการเข้ากลุ่ม และหลังการเข้ากลุ่มของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
  - 1.3 เปรียบเทียบคะแนนอัตราโน้ตที่แต่ละคาบ ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนการเข้ากลุ่ม และหลังการเข้ากลุ่ม โดยทดสอบที่เมื่อกลุ่มตัวอย่างทั้งสองเป็นอิสระต่อกัน
  - 1.4 เปรียบเทียบคะแนนอัตราโน้ตที่แต่ละคาบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากค่าเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นหลังจากการเข้ากลุ่มโดยการทดสอบที
2. วิเคราะห์การประเมินผลการเข้ากลุ่มโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย